

ORGAAN VAN N.V. SCHEEPSWERF EN MACHINEFABRIEK „DE MERWEDE”
v/h VAN VLIET EN CO. TE HARDINXVELD - GIESSENDAM

Onder grote belangstelling is zaterdagmiddag 2 november j.l. de „Van Heemskerck” te water gelaten.

De foto toont het moment waarop dit vaartuig, bestemd voor de K.P.M., van de helling ging. Op pagina 2 geven wij uitvoerig verslag van deze gebeurtenis.

GROTE BELANGSTELLING VOOR

TEWATERLATING „VAN HEEMSKERCK”

Driemaal was scheepsrecht voor mevrouw M. F. C. M. van Weede-van Aefferden, toen zij zaterdagmiddag als echtgenote van één der directeuren van de n.v. Koninklijke Paketvaart Mij. in Nederland de „Van Heemskerck” te water liet. Nauwelijks was namelijk het bijltje voor de derde maal op het blok gevallen of er kwam beweging in het schip en zonder een spoor van aarzeling gleed bouwnummer 545 sneller en sneller het water van de Merwede tegemoet. Voordien had mevrouw Van Weede-van Aefferden reeds de doopplechtigheid verricht; ditmaal een bijzonder gracieuze bezigheid, waarbij niet met flessen werd gegooid. Het podium (op de rijwielbergplaats) was namelijk te ver verwijderd van de boeg, om zulk een worp kans op succes te geven. De fles met champagne was daarom bevestigd aan een hefboompje, dat neerviel toen het oranje lint dat er aan was bevestigd niet langer gespannen stond. Het werd met een schaar doorgesneden en het nieuwe systeem bleek uitstekend te voldoen, want de fles viel prompt om 14.15 uur in scherven, zodra het belsignaal had geklonken.

Mevrouw Van Weede, die een haar door de directie overhandigd boeket rode en witte anjers mee naar het podium had genomen, gaf het schip de beste wensen mee.

EREHAAG

De tewaterlating droeg een bijzonder plechtig karakter, omdat de rederij gezorgd had voor een erehaag van „cadetten”, jongelui die aan de Admiraal de Ruijterscholen in opleiding zijn voor een functie op de vloot van de K.P.M. en vooraf reeds de werf hadden bezichtigd.

Aangezien de stapelloop i.v.m. het getij in de middaguren plaats vond, was er ook grote belangstelling van het publiek. Honderden personen hadden zich opgesteld op het winderige terrein om het altijd weer imponerende schouwspel niet te missen, terwijl op de dijk lange rijen auto's geparkeerd stonden met inzittenden die vandaar het gebeuren volgden. Waterstaat en politie te water waren zoals gewoonlijk weer op hun post, de peuren weerstonden de druk zonder moeite en hoewel er een straffe wind stond verliep alles bijzonder vlot. De spanning was dus weer gebroken, toen het grote aantal genodigden in het kantoor werd ontvangen. De heer C. Hoenderkamp, directeur van ons bedrijf, heeft daar een welkomstwoord gesproken en mevrouw Van Weede dank gebracht voor haar aandeel in de tewaterlating. Spreker richtte zich in het bijzonder met grote erkentelijkheid tot de eigen mensen van „De Merwede”, die door gezamenlijke inspanning tot dit resultaat zijn gekomen.

Spreker bracht in herinnering, dat de opdrachten voor de K.P.M. nu voor vijftig procent zijn afgewerkt en het zou „De Merwede” uiteraard verheugen, als de relatie bestendig bleef, bijvoorbeeld door het plaatsnemen van een nieuwe order. De goede verstaander had voor deze opmerking slechts een half woord nodig en voor de directeur was uitgesproken bewees de vrolijke reactie al, dat men begrip had voor deze wens van „De Merwede”.

Als herinnering aan de doopplechtigheid overhandigde de heer Hoenderkamp aan mevrouw Van Weede een fraai geschenk. Aan haar echtgenoot bood spreker het bijltje aan, waarmee zo voortvarend was gehakt. Dit is het derde exemplaar, dat aan de directie van de K.P.M. werd aangeboden.

NACHTMERRIE

Ook in deze bijeenkomst kwam de Baanhoekbrug weer ter sprake. Het was de heer Hoenderkamp, die dit obstakel een nachtmerrie noemde voor de bedrijven achter de brug. Men hoopt daarom dat de plannen om in de brug een hefbaar gedeelte aan te brengen, spoedig verwezenlijkt zullen worden. Deze woorden werden ook beluisterd door mr. H. van Riel, lid van Ged. Staten van Zuid-Holland, die tot de genodigden behoorde. Ook voor het transport van de „Van Heemskerck” zal het weer nodig zijn, dat een overspanning uit de brug wordt gelicht. Dit transport zal ongeveer half maart plaats

vinden en belooft extra spectaculair te worden, omdat het schip in konvooi met de „Van der Hagen”, in aanbouw bij „Bijker's Aannemingsbedrijf n.v.” te Gorinchem, de brug zal passeren. De heer E. Huizinga, directeur van laatstgenoemd bedrijf, was zaterdagmiddag ook aanwezig bij de tewaterlating.

Mr. W. A. J. Lucas, een der directeuren van de K.P.M., vertelde o.m., dat de rederij reeds eerder een „Van Heemskerck” in de vaart heeft gehad. Dit schip werd in 1909 gebouwd bij de N.S.M. en heeft 34 jaar trouw dienst gedaan, vóór het door de Japanners tot zinken werd gebracht. Spreker herinnerde er aan, dat het nieuwe vaartuig van deze naam per bruto-registerton twaalf maal zo duur is als de voorganger. De rederij hoopte overigens, dat de „Van Heemskerck” even goed aan de verwachtingen zou voldoen als de andere schepen die „De Merwede” voor de K.P.M. heeft gebouwd en dat het tijdig afgeleverd zou worden. De heer Hoenderkamp had er van tevoren bij de onderaannemers reeds op aangedrongen om speed te betrachten. Als datum voor het transport naar Rotterdam noemde de heer Lucas 14 maart 1958.

Tenslotte heeft Jhr. S. G. van Weede namens zijn echtgenote (die deze middag voor het eerst een schip had gedoopt) dank gebracht voor deze vererende uitnodiging en de beste wensen uitgesproken voor de toekomst van de „Van Heemskerck”.

Op vlotte wijze hanteerde mevrouw M. F. C. M. van Weede-van Aefferden het bijltje. Drie maal was scheepsrecht.

TECHNISCHE GEGEVENS

Hieronder vermelden wij een aantal technische gegevens over het nieuwe schip:

Het is van het z.g. gesloten shelterdekte type en heeft de volgende afmetingen: Lengte over alles pl.m. 127.70 meter; lengte tussen de loodlijnen 117.16 meter; breedte 17.37 meter; holte tot hoofddek 9.52 meter; draagvermogen pl.m. 5400 ton.

Onder het hoofddek zijn vier laadruimen, twee vóór en twee achter de brugopbouw. Deze laadruimen kunnen worden gesloten door snel manoeuvreerbare stalen Mac Gregor luiken, terwijl tevens vier wingtanks worden ingericht voor het vervoer van eetbare olie.

De dubbele bodem, achterste wingtanks, vóór en achterpiek zijn geschikt voor brandstof, drink- en ballastwater.

De bouw van het schip, in hoofdzaak elektrisch gelast, staat onder controle van Bureau Veritas, Nederlandse Scheepvaart Inspectie en Inspectie van de Havenarbeid.

Het laadgerei zal bestaan uit twee ongestaagde masten en zes laadpalen, waaraan zijn bevestigd zes-3 tons, acht-6 tons laadbomen en aan de voormast één-15 tons laadboom, tevens aan het brugfrontschot twee laadbomen van 3 ton. Het geheel bediend door 3-tons elektrische laadlieren van het fabrikaat Van der Giessen.

In de motorkamer zal worden opgesteld een 6-cilinder enkelwerkende, direkt-omkeerbare 2-takt „Stork” dieselmotor met drukvulling, type Hotlo 63/135 met een vermogen van 4800 pk bij 132 omwentelingen per minuut.

Verder drie 5-cilinder „Stork-Hesselman” hulpmotoren, type H.B. 27 met een vermogen van 285 pk bij 360 omw/min., welke zijn gekoppeld aan een gelijkstroomdynamo van het fabrikaat „Smit Slikkerveer” van 190 K.W. bij 220 Volt.

Het vaartuig zal in zes gerieflijke twee-persoons hutten plaats bieden aan 12 passagiers, welke ook een aparte rook- en eet-salon ter beschikking hebben.

De „Van Heemskerck” behoort tot een serie van vier schepen in aanbouw voor de K.P.M., waarvan de „Van Spilbergen” en „Van Linschoten” gebouwd worden door „Werf Gusto” te Schiedam, de „Van der Hagen” door „Bijkers Aannemingsbedrijf” te Gorinchem.

KIELLEGGING

Op de vrijgekomen helling zal in de loop van deze maand de kiel worden gelegd voor het eerste van de twee grote schepen die wij gaan bouwen voor de „Oranjelijn” (Mij. Zeetransport n.v.) te Rotterdam. Deze sierlijke en snelle schepen (we hebben er onlangs uitvoerig over geschreven) krijgen een comfortabele accommodatie voor honderd passagiers en zullen de dienst onderhouden tussen Rotterdam en Montreal, met een snelheid van 18 mijl. Zij zullen worden voortgestuwd door krachtige M.A.N.-motoren van 7200 PK en voor de overtocht slechts $7\frac{1}{2}$ à 8 dagen nodig hebben. Een verslag van de kiellegging komt in ons volgende nummer.

WIE DE (VEILIGHEIDS)SCHOEN PAST.....

Wie de veiligheidsschoen past kan hem gerust aantrekken, want hij heeft een neus die tegen een stootje kan, zo is ons gebleken uit een rapport over beproevingen, die zelfs de zwaarste soldatenlaars zouden doen bezwijken. De door de werkplaatsen voor invalide mijnwerkers van de Staatsmijnen geleverde schoenen welke bij ons (maar nog te weinig) worden gedragen, zijn in verschillende uitvoeringen en tegen gereduceerde prijs beschikbaar. In ons bedrijf verkopen wij zo'n tweehonderd paar per jaar voor de prijs van ongeveer f 12,50; een bedrag dat uiterst laag is gehouden, om het gebruik zoveel mogelijk te bevorderen.

De ondervinding heeft geleerd, dat ook op scheepswerven een degelijke schoen met stalen neus, veel ongemak kan voorkomen. Het is vooral die neus, waarop deskundigen van de Arbeidsinspectie de aandacht vestigen en waarvoor zelfs normen zijn vastgesteld. Zo moet men een vrij vallend gewicht van twintig kilogram op dit door plaatstaal beschermde deel van de schoen kunnen laten vallen, zonder dat breuken of scheuren ontstaan. De invalide mijnwerkers hebben de eisen die zij aan hun eigen materiaal stellen nog eens verzward en de druk, welke met toenemende kracht op de neus wordt uitgeoefend, opgevoerd tot 2600 kg. (eisen van de Arbeidsinspectie 1500 kg) zonder dat de schoen daar nadeel van ondervond. Dit bewijst wel, dat het schoeisel tegen een stootje

Wie was Jacob van Heemskerck?

Toen zaterdagmiddag na de tewaterlating een dronk werd uitgebracht op de rederij en het nieuwe schip, is ook even de aandacht gevestigd op de grote zeevaarder Jacob van Heemskerck, de man wiens naam de boeg siert van ons bouwnummer 545. Driehonderd en vijftig jaar geleden, in het voorjaar van 1607, werd deze koene ontdekkingsreiziger dodelijk getroffen, toen hij als admiraal in een zeeslag bij Gibraltar een aanval op de Spaanse vloot leidde. Hij stierf op veertigjarige leeftijd en werd op staatskosten plechtig begraven in de Oude Kerk te Amsterdam. Het grafscript op zijn tombe is van de bekende dichter P. C. Hoofft.

Directie en bestuur van de Koninklijke Paketvaart Maatschappij hebben besloten aan een serie van vier nieuwe schepen de namen te geven van grote zeevaarders, die leefden aan het einde van de zestiende en in het begin van de zeventiende eeuw. Het waren niet alleen bekwame navigators. Door hun verre reizen en scherpe opmerkingsgave dienden zij ook de wetenschap van hun tijd. Jacob van Heemskerck is wel één van de mannen die het meest tot de verbeelding spreekt, omdat hij de vermaarde overwintering op Nova Zembla meemaakte en de groep overlevenden behouden in het vaderland deed terugkeren. De drie andere vaartuigen van deze serie werden genoemd naar Steven van der Hagen, Joris van Spilbergen en Jan Huygen van Linschoten. Laatstgenoemde is vooral bekend geworden door zijn reisbeschrijvingen en de wijze waarop hij de handel wist te bevorderen. Een vereniging die zich ten doel stelde reisbeschrijvingen uit te geven, is naar hem genoemd. Van Joris van Spilbergen, die leefde van 1568-1620, is o.m. bekend, dat hij in 1614 een reis om de wereld maakte. Hij stierf in Bergen op Zoom. Steven van der Hagen was een koene zeevaarder. Hij zeilde in 1601 met twaalf schepen uit Texel naar Coromandel, maakte zich meester van Amboina dat in het bezit was van de Portugezen en keerde in het vaderland terug met een vloot vol kruidnagels.

Als straks deze schepen over de wereldzeeën varen, zullen zij een waardige herinnering vormen aan een viertal figuren uit onze historie, dat veel heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van scheepvaart en handel. Wat ons betreft, wij kunnen er trots op zijn, dat voor de grote Jacob van Heemskerck als het ware een monument is opgericht, nu bouwnummer 545 van de helling is gegaan. Hij was zoals gezegd een onvervaard admiraal, maar voer voordien als „commies van de koopmanschappen” met Willem Barentz uit, om met laatstgenoemde een tweede poging te doen een noordelijke doorvaart naar China en Japan te ontdekken. Hij was eveneens van de partij, toen een derde reis werd ondernomen. De expeditie mislukte en in september moest men zich gereed maken voor de overwintering op Nova Zembla; een episode uit onze geschiedenis welke nog altijd boeit door de heldhaftigheid en ondernemingsgeest van de betrokkenen.

kan. Het staat trouwens voortdurend onder controle en bij het keuringsrapport dat ons werd toegezonden, is zelfs een grafiek gevoegd van het resultaat der druk- en valproeven. Statistische gegevens hebben aangetoond dat door het gebruik van veiligheidsschoenen in een steenkolenmijn het aantal teenletsels daalde met meer dan vijftig procent, waardoor de produktie verhoogd werd met circa 1260 ton kolen.

Een machinefabriek boekte in één jaar een besparing aan verzuim van f 17.000,—, dank zij het dragen van veiligheidsschoenen met stalen neuzen door het personeel.

Wij spreken dan nog niet van de pijn, de ernstige verminking en eventuele declassering, die voor de betrokkenen het gevolg kunnen zijn van teenletsels.

Wie goedkoop en veilig geschoeid wil gaan doet er dus verstandig aan een paar van die flinke stappers te kopen. Ze zijn voorradig in alle maten, van 37 tot 48 en wie op nog grotere voet leeft kan zelfs in aanmerking komen voor een maat-schoen!

veiligheid

praatje bij de poort

Het is ons allen terdege bekend, dat de ingang van de N.V. Scheepswerf en Machinefabriek „De Merwede”, v/h. Van Vliet en Co — om het voor deze gelegenheid maar eens heel plechtig te zeggen — binnenkort gemarkeerd zal worden door een poort van moderne constructie. Het gevaarte staat bestreken met rode menie op het werfterrein en de poortwachters zitten bij wijze van spreken al met hun vinger op de knop van het bedieningspaneel. De nieuwe poort, voorzien van traliewerk dat sterke gelijkenis vertoont met 't patroon van Parijse wafels, zal namelijk niet zoals de oude min of meer piepend op scharnieren draaien, maar een luchtreis maken als de portier op één van die knoppen drukt. Ook de kleinere deur in de poort kan door een druk op de knop geopend worden, maar die draait normaal op scharnieren. De heren bij de ingang zijn met deze verandering best ingenomen want ook zij verkiezen hun stoel, boven het heen en weer lopen, dat thans nog schering en inslag is. Zowel de heer A. Bernhard, die reeds twaalf jaar zijn toezichthoudende functie bij verbandkamer en ingang uitoefent als de heer Ph. Leenman, hebben wij met grote waardering horen spreken over de op til zijnde veranderingen. Ook de heer M. N. Louw, die met argusogen op de gaande en komende man pleegt te letten, kan voortaan zittend de vergrendeling van de kleine poort laten klikken, hetgeen hem stellig zal verheugen. Nu het zo ver is, achten wij de tijd aangebroken, om, zoals dat behoort bij het afscheid van een oudgediende, een blik in het verleden te slaan. De thans nog in gebruik zijnde poort heeft een geschiedenis, die voor wat „De Merwede” betreft

dateert van het jaar 1925. Wijlen de heer W. G. Busé heeft toen dit zware traliewerk, dat al ergens in gebruik was geweest, van een werf in Dordrecht, die de strijd om het bestaan moest staken, gekocht. Het was in elk geval een mooie poort, die precies, maar dan ook precies paste tussen de twee gebouwen. Dit werd ons verteld door de heren T. Bakker (hoofd-baas machinebouw) en A. Versteeg (pijpenmonteur) twee mannen die hier toen in dienst waren. Zij hebben in de bankwerkerij, aan de hand van een krijttekening op een kast, nauwkeurig uit de doeken gedaan hoe het vroeger met de ingang gesteld was. De heer Versteeg, die over een ijzeren geheugen bleek te beschikken (daarvoor werkt hij ook al lang genoeg in de metaalnijverheid) wist zich te herinneren, dat de poort met ornamenten was versierd. Er zaten, als wij dat goed begrepen hebben, smeedwerk van $\frac{3}{8}$ rond op, koperen krulletjes en zelfs een denappel, die hij er met eigen hand heeft afgehaald. Onze zegslieden waren dan ook van mening, dat de poort vroeger gepronkt zou kunnen hebben voor de oprijlaan van een kasteel of een kapitale boerderij. Wie had dat gedacht van het sobere hekwerk, dat zo lang (bijna 33 jaar dus) doortocht heeft verleend aan nagelheters en kokers, bankwerkers en bazen, opdrachtgevers en directieleden, ja zelfs aan hooggeplaatste regeringspersonen, zoals de Commissaris der Koningin, gezanten en — in het jaar 1951 — aan Hare Majesteit Koningin Juliana en Z.K.H. Prins Bernhard, die toen een bezoek brachten aan de Alblasserwaard en bij onze werf het jacht Piet Hein verlieten om de tocht per auto voort te zetten. Nu moet er direct bij verteld worden, dat onze goede oude poort toen gecamoufleerd was door een ereboog waarop „Oranje Boven” prijkte — wij plaatsen hierbij een foto als bewijsmateriaal — maar de hekken waren dan toch ook opengegaan in „naam van Oranje”, zoals destijds de poorten in Den Briel. Gelegenheid genoeg dus tot overpeinzingen bij zo iets simpels als de vervanging van ijzer door ijzer tussen twee muren!

HET GEBOUW A

Nu het grote gebouw aan de overzijde van onze werf langzaam de voltooiing gaat naderen, willen wij een korte beschrijving geven van wat daarin also gaande gebeuren. Het pand heeft een frontlengte van 23 meter, aan de achterzijde een hoogte van 15 meter en aan de voorzijde 9.25 meter; het heeft een diepte van 26 meter.

Van de 5 verdiepingen liggen er 2 beneden de dijk. Deze 5 verdiepingen hebben de navolgende afmetingen: Onderste verdieping 570 m²; tussenverdieping 750 m²; dijkhoogte 780 m²; 1e verdieping 700 m²; 2e verdieping 720 m². De laagste verdieping is voor een groot gedeelte bestemd om te dienen als opslagruimte voor magazijngoederen, terwijl de rest benut kan worden voor garagedoeleinden. Ook het daarachter gelegen terrein zal in de toekomst als parkeerruimte dienst kunnen gaan doen. De tussenverdieping is inmiddels in gebruik genomen als bergplaats voor rijwielen en bromfietsen, waarvan er ongeveer 500 kunnen worden gestald. Het ligt in de bedoeling dat in de toekomst diegenen, die hun rijwielen moeten gaan halen, door de hal naar beneden gaan, vanwaar zij met hun rijwielen de olopende toegang naar de dijk volgend, opstoppingen voorkomen. Aan de dijkzijde komen een 4-tal deuren. Vandaar komt men in een ruime hal, met aan de linkerzijde de loketten van de kantoren voor loonadministratie en personeelsafdeling. Achterin de hal bevindt zich de toegang naar het waslokaal, kleedkamers en toiletten. Ook van deze hal uit bereikt men op de 1e verdieping gelegen kantine en naar beneden gaande de fietsenstalling. Geheel links van het gebouw komt de toegang tot de magazijnen van de onderaannemers met een vloeroppervlak van pl.m. 340 m². In de noord-west hoek van deze ruimte komen een drietal kleine kantoortjes, waardoor een aantal onooglijke hokjes, die thans de werf ontsieren, kunnen verdwijnen.

Zo zag de ingang er uit bij het Koninklijk bezoek aan „De Merwede” in 1951.

HET STEUNFONDS MAAKTE DE BALANS OP

Het bestuur van het Steunfonds heeft zich aan het cijferen gezet, om de resultaten van het vierde boekjaar (1 juli 1956-30 juni 1957) te berekenen. Uit het jaarverslag over deze periode blijkt duidelijk, dat het fonds voor onze werknemers van grote betekenis is. Wie de kunst verstaat om tussen de regels door te lezen ziet in het financiële overzicht ook simpele dingen, die het leven veraangenamen en de saamhorigheid verstevigen, zoals het bezorgen van fruit bij zieken en de uitkering aan gezinnen, waarvan de vader door ziekte verhinderd is zijn normale werkzaamheden te verrichten.

Het jaarverslag over deze periode bericht, dat twee deelnemers van het fonds zijn overleden, n.l. de heren D. van Geet en J. Ambagtsheer.

De premie is nu vastgesteld op 0.56% van het loon. De heer A. Swemmer was dit jaar aftredend. Toen hij zich niet meer herkiesbaar stelde heeft de Kern de heer H. Muilwijk als kandidaat aangewezen. Thans hebben dus zitting als werknemers-vertegenwoordigers de heren J. van der Meyden, A. Robbe, A. Ambagtsheer en H. Muilwijk.

De collecte welke door de Kern jaarlijks bij de poort werd gehouden als de vakantie aanbrak, is vervallen en in plaats daarvan wordt nu ten hoogste 1% van de vakantietoelage der deelnemers ingehouden, dit in overleg met de Ondernemingsraad. Een eventueel overschot wordt in het fonds gestort. De opbrengst van deze inhouding is, zoals men weet bestemd voor de uitgetrokken uit de ziektewet, aan wie vroeger de opbrengst van de collecte bij de poort ten goede kwam. Besloten is, dat ook beampten tot het fonds kunnen toetreden, maar veel animo is daarvoor nog niet getoond. Het aantal deelnemers is in bovengenoemde periode echter belangrijk gestegen, zodat de inkomsten hoger zijn dan werd geraamd. Een mooi bedrag kon bij de reserve worden gevoegd, omdat de uitgaven in veel mindere mate 'n verhoging te zien gaven.

Hieronder volgt een volledig financieel overzicht, dat was getekend door de heren A. Ambagtsheer (voorz.) A. van Noordennen (secretaris-penningmeester), W. N. Th. Schröder en M. van Houwelingen, leden van de controle-commissie.

Bijdrage Merwede	f 7.969,99	
Bijdrage deelnemers	" 7.969,99	
Nog bij te dragen Merwede, 2e kwartaal ..	" 2.699,57	
Nog bij te dragen deel., 2e kwartaal ..	" 2.699,57	
Extra bijdrage Merwede	" 800,—	
Interest Rotterdamsche Bank	" 10,—	
Overschot uitkering aan zieken	" 2,36	
		f 22.151,48
Art. 1 lid 1-2 aanvulling ong. tot 94% ..	f 2.368,53	
Art. 1 lid 3 verg. hulpm. bij ong.	" 55,65	
Art. 1 lid 4 verg. verlet arts/spec.	" 2.224,47	
Art. 1 lid 5 verg. wachtdg. bij ziekte ..	" 3.516,65	
Art. 1 lid 7 verg. hulpmiddelen	" 317,51	
Art. 1 lid 8 verg. uitgetr. uit de ziekte ..	" 6.956,96	
Art. 1 lid 9 verg. bij overlijden	" 517,92	
Art. 1 lid 10 verg. uitk. ziekte gezinsl. ..	" 2.632,99	
Fruit zieken etc.	" 223,80	
Administratiekosten	" 200,—	
		f 19.014,48
Batig saldo	f 3.137,—	

BALANS PER 30 JUNI 1957

Kas	f 2.919,34
Rotterdamsche Bank	" 2.039,99
Nog te ontvangen van deelnemers 2e kwartaal ..	" 2.699,57
Nog te ontvangen van De Merwede 2e kwartaal ..	" 2.699,57
	f 10.358,47
Reserve	f 10.358,47

AN DE OVERZIJDE

De kantoorruimte voor de loon- en sociale afdeling zal eveneens doelmatig en prettig worden ingericht. Aan de voorzijde komen een 3-tal kantoorruimten voor toezichthoudend personeel van de rederijen, waarvoor wij thans bouwen.

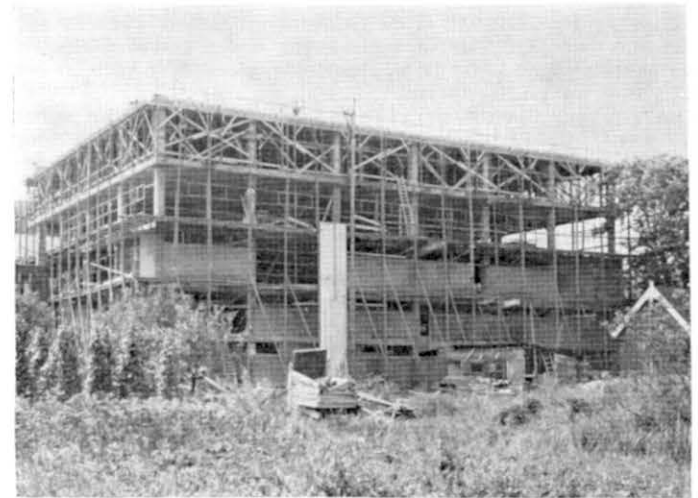
KANTINE

Op verzoek van de directie hebben de leden van de kleine commissie van de ondernemingsraad hierover het volgende te zeggen.

Laten we in gedachten van de werf naar de kantine gaan. We komen dan via de dijk in de hal aan de oostzijde van het gebouw. Aan het eind van de hal, links, is de trap naar de 1e verdieping. Hier bevindt zich de kantine. Direct rechts is het buffet. Dit buffet heeft een lengte van ongeveer 5 meter. De kantine biedt plaats aan ongeveer 500 personen en beslaat praktisch de gehele verdieping. De wanden zijn voor het grootste gedeelte van blank glas. De vloer is in twee kleuren uitgevoerd en bestaat uit de bekende colovinyl tegels. Het plafond is geel en de pilaren zijn grijs en blauw. De hoeken zijn blauw en de overblijvende muurvlakken antraciet. Het wordt dus een kleurrijk geheel dat na het werk verfrissend zal aandoen. Het meubilair voor de kantine is afkomstig uit de Merwede-Stichting. Aan de tafels kunnen maximaal zes personen plaats nemen. De stoelen worden rond de tafel gerangschikt, zodat het meer aparte zitjes worden wat de sfeer verhoogt. Tot zover de inrichting.

Uit het bovenstaande blijkt, dat we een kantine tot onze beschikking krijgen waar we met recht trots op kunnen zijn. Het komt er nu maar op aan, dat we ook trots zijn op het gebruik, dat we er van maken. We behoeven niemand te vertellen, dat dit in de oude kantine nog wel wat te wensen over laat. We vertrouwen er echter op, dat dit in de nieuwe kantine wel zal veranderen. Het is de bedoeling als blijkt, dat de kantine behoorlijk gebruikt wordt, aan drie wanden bloembakken te maken, waardoor het geheel nog fleuriger wordt.

Als deze kantine eenmaal geopend wordt is er voor ieder voldoende plaats om zijn schafttijd in een rustige, fleurige omgeving door te brengen.

Een foto van het utiliteitsgebouw aan de achterzijde, toen het nog volop in de steigers stond.

Hiermee gaat een lang gekoesterde wens in vervulling. Laten we van deze aanwinst een goed gebruik maken!

LUCHTBRUG

De bovenste verdieping zal geheel worden ingericht als magazijnruimte; deze ruimte is alleen te bereiken van het oude magazijn van de werf door middel van een luchtbrug, welke ongeveer 4 meter boven de dijk ligt.

Ter vereenvoudiging van het transport zullen op deze verdieping rails met loopkatten aangebracht worden, welke door de luchtbrug en het oude magazijn zullen lopen, zodat ook zwaardere stukken kunnen worden vervoerd.

Aan de voorzijde zal zowel op de eerste als de tweede verdieping een woonhuis komen, waarin een tweetal van onze personeelsleden t.z.t. hun intrek zullen nemen.

Door allerlei omstandigheden is de bouw zeer vertraagd, doch wij hebben goede verwachting dat de ingebruikstelling in het vroege voorjaar zal worden bereikt.

krijgt aandeel in de winst

gezamenlijke inspanning

. . . . goed resultaat

In de laatste vergadering van de Ondernemingsraad is gesproken over een besluit van vijf strekkende betekenis: de winstdeling. Alle werknemers van hoog tot laag zijn hierbij betrokken, want als het concept-reglement wordt goedgekeurd kunnen zij telkenjare rekenen op een aandeel in het bedrijfsresultaat. Hoe dit voor ons bedrijf geheel nieuwe systeem zal werken, is beknopt verhaald in nevenstaand artikel, dat dus ieder zal interesseren. „De Merwede” gaat thans als het ware, terwijl grote uitbreidingsplannen verwezenlijkt worden en het aantal werknemers gestaag toeneemt, ook in dit opzicht een nieuwe toekomst tegemoet. Door gezamenlijke inspanning kan men komen tot een goed resultaat, concreter gezegd een verhoging van de produktie, waarvan alle werknemers de vruchten zullen plukken. Hoe het ons bedrijf in het afgelopen boekjaar is gegaan en welke andere problemen de aandacht vragen kan men eveneens vernemen uit het verslag van de Ondernemingsraad. Het onthult bijvoorbeeld ook dat wij deze winter als één grote familie vitamine-tabletten zullen gaan slikken, maar dat is een hoofdstuk apart. . . .

Maandag 7 oktober jl. is de Ondernemingsraad weer in zijn gewone driemaandelijke vergadering bijeen geweest. Hoewel de agenda maar liefst 12 punten telde, werd deze toch in een vrij snel tempo afgewerkt.

Om 7.30 uur opende de voorzitter de vergadering en sprak de wens uit, dat de besprekingen een vruchtbaar verloop zouden hebben en resultaten af zouden werpen voor het gehele bedrijf.

Zoals allen wellicht bekend zal zijn, loopt het boekjaar van de N.V. van 1 juli tot en met 30 juni. Een groot deel van de besprekingen waren aan het afgelopen boekjaar gewijd. Allereerst memoreerde de voorzitter het overlijden van enkele medewerkers van het bedrijf, in het bijzonder dat van de president-directeur de heer J. A. van der Vlies. Deze heeft ruim 50 jaar zijn beste krachten gegeven aan het bedrijf en het is ook voor een groot deel aan zijn energie te danken, dat er in Hardinxveld-Giessendam een bedrijf ontstaan is, dat werk biedt aan ruim 600 mensen.

AANTAL WERKNEMERS

In het afgelopen boekjaar is slechts één schip afgeleverd, nl. de „Straat Madura”, gebouwd voor rekening van de K.P.M. De materiaallevering is vrij goed geweest. De modernisering van het bedrijf heeft echter gestagneerd, in verband met het nog niet gereed komen van het utiliteitsgebouw.

In het begin van het boekjaar werkten 463 mensen op de werf; eind juni 1957 werkten er 549. Een belangrijke stijging dus. Het duurt echter geruime tijd eer deze stijging doorwerkt in de produktie, omdat de nieuwe werknemers voor het merendeel ongeschoold zijn.

Er werd ook op gewezen dat er veel produktietijd verloren gaat, voornamelijk bij het begin en einde van de werktijd en bij de schafttijden. Willen we kunnen concurreren, niet alleen in het binnenland, maar ook met de buitenlandse werven, dan is produktieverhoging een eerste vereiste.

Op een vraag uit de Ondernemingsraad of het niet mogelijk is om over te gaan op een 5-daagse arbeidsweek van 48 uur, werd geantwoord dat dit niet mogelijk is omdat men van hogerhand hier geen toestemming voor geeft.

Hierna volgde de voorlezing van het concept reglement winstdeling. Zo'n reglement zit natuurlijk vol met juridische termen en daarom laten we maar in het kort volgen waar het eigenlijk op neer komt.

DE WINSTDELING

Als dit concept reglement wordt goedgekeurd, heeft „De Merwede” een statutair geregelde winstdeling, met een uitkering van minimum 0 en maximum 6%. Deze regeling geldt voor het gehele personeel, zowel beambten als handarbeiders, voorzover op hen de C.A.O. van toepassing is.

Telkenjare wordt door een accountant, lid van het N.I.V.A., een verklaring gegeven, hoe groot het winstaandeel is voor het personeel, volgens de normen gesteld in het reglement. Dit deel wordt dan omgerekend in procenten van het in dat boekjaar uitbetaalde loon, zieken- en ongevallengeld.

Om voor uitkering in aanmerking te komen moet men op het tijdstip van uitbetaling in dienst van de N.V. zijn en in het boekjaar minstens drie maanden in dienst zijn geweest. Het eerste geldt niet voor hen die wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd het bedrijf hebben verlaten of hun militaire plichten vervullen. Ook de nabestaanden van hen die in het boekjaar komen te overlijden, komen voor uitkering in aanmerking.

Het winstpercentage wordt vermenigvuldigd met een z.g. correctiefactor, die in het algemeen 1 bedraagt, doch ook lager kan zijn, b.v. bij ernstig wangedrag. Mocht dit onverhoopt voorkomen, dan wordt het verschil in uitkering in het steunfonds gestort.

UITKERING

De winstuitkering wordt in één keer uitbetaald, binnen 5 maanden na afloop van het boekjaar, mits de datum van uitkering niet valt in de periode van 1 dec. tot 15 januari.

Voor de eerste maal geldt echter een andere regeling en wordt de winstuitkering in twee gedeeltes betaald. Op 15 november wordt 3% van het in het afgelopen boekjaar verdiende loon uitgekeerd en op 17 januari nog eens 3%.

De winstdeling is nu dus statutair vastgelegd. Laten we hopen dat de resultaten ook op het bedrijf merkbaar zullen zijn. Slechts een gezamenlijke inspanning kan tot een goed resultaat leiden. Een resultaat waar nu allen de vruchten van plukken.

De volgende punten betroffen de reparatiewerf, de nieuwe kantine en de aanlegsteiger aan de Sluis. Daarover zal nog vrij uitvoerig worden geschreven, zodat we er thans niet verder op in zullen gaan.

VITAMINEN

Deze winter zullen er vitaminetabletten verstrekt worden aan het personeel. Dit is een vrij kostbare geschiedenis, zodat de Ondernemingsraad op allen een dringend beroep doet om deze tabletten ook werkelijk te gebruiken. Hoe de uitreiking zal plaats vinden zal nog nader worden bekend gemaakt.

Door de loonadministratie was verzocht om het aantal z.g. „pendagen” met één te vermeerderen. Men kan het werk op die afdeling niet meer aan i.v.m. de steeds ingewikkelder wordende administratie van sociale wetten en belastingen. Omdat daar nog al wat bezwaren tegen geopperd werden stelde de voorzitter voor om eerst eens te bekijken of er door verdere mechanisatie nog wat tijd te winnen valt. Bij het schrijven van dit verslag is echter al bekend dat dit niet voldoende is, zodat, wil het loon in de toekomst op vrijdagavond gereed liggen, het aantal „pendagen” uitgebreid moet worden.

Gevraagd werd om de nieuwe kantine in eigen beheer te nemen. Men was van mening dat de prijzen dan lager konden zijn. Hierover is nog geen beslissing genomen.

Op een voorstel om de verbandkamer te vergroten antwoordde de voorzitter, dat dit bekeken zal worden zodra het utiliteitsgebouw gereed is en er dus ruimte gemaakt kan worden in het magazijn. Op de reparatiewerf zal een model verbandkamer ingericht worden die aan alle eisen voldoet.

Het was inmiddels half elf geworden, toen de voorzitter de vergadering sloot.

„Het verliefde trio”

Op de eerste ontspanningsavond van de Personeelsvereniging (woensdag 16 oktober j.l.) werd de aandacht gevraagd voor een verliefd trio, bestaande uit drie degelijke gebroeders op leeftijd die door Amor's pijlen getroffen werden. De toneelgroep gaf een opvoering van dit blijspel, nadat de heer M. Vogel als tweede voorzitter een openingswoord gesproken en o.m. de heer Hoenderkamp met zijn echtgenote en een aantal trouwe oudgedienden verwelkomd had.

„Het verliefde trio”, geschreven door Herman de Vries, geeft de amateur-toneelspelers volop gelegenheid, om de toeschouwers aan het lachen te brengen. Er ontstaan immers wonderlijke situaties, als een liefvallige jonge vrouw in het gezin komt, pardoos de harten van Barend en Koos Brand in vuur en vlam zet maar haar hart schenkt aan de huisarts, die over de vloer komt i.v.m. de kwaaltjes van de gebroeders Brand. Barend vindt tenslotte troost bij de huishoudster Dora, die aanvankelijk ten tonele verschijnt als een bekrompen oude vrijster maar ook al een verjongingskuur ondergaat en een schutterige Jacob valt nog altijd schutterig maar toch wel wat daadkrachtiger in de armen van het kwieke dienstmeisje Nel van Dijk, wier energie hem tot een ander mens zal maken. Het „Merwede Toneelgezelschap” heeft met deze opvoering opnieuw bewezen over uitstekende krachten te beschikken. Regisseur J. de Rijcke had al te goedkope effecten weten te vermijden en het spel strak genoeg gehouden om dit kluchtige gegeven zoveel mogelijk in de sfeer van het wat meer geschaakte blijspel te trekken. De heren M. van der Pol (Barend) B. Vogel (Koos) en W. de Gruijter (Jacob) slaagden er in, om elk van de huisbakken mannen een eigen gestalte te geven en door voortreffelijke typering uit te beelden, welke veranderingen zich in hen voltrokken. Mevrouw J. van Tilborg was als de apothekers-assistente Betty Versteeg precies het liefvallige meisje dat hier gevraagd werd om de ommekeer geloofwaardig te maken. Haar sober, ingetogen spel behoorde tot het beste wat deze avond te zien werd gegeven. Het optreden van de dokter (J. de Rijcke) was af en toe misschien iets te robuust, maar gaf daardoor juist meer reliëf aan de enghartigheid van de gebroeders Brand. Mevrouw J. Dubbel-dam was een huishoudster wier optreden de vrolijke stemming in de zaal verhoogde en die later een opzienbarende metamorfose onderging. Zij droeg veel bij tot het scheppen van de juiste sfeer en vond een voortreffelijke tegenspeelster in mej. J. van Houwelingen, die als de wat luchthartiger dienstbode de zaak in evenwicht hield. Van Frans Kok, de bediende, had de schrijver een wat kleurloze figuur gemaakt, zodat G. Combé weinig kans kreeg zich te manifesteren. Zijn dialoog met Barend over de liefde was echter wel vermakkelijk. Een frisse verschijning was de jeugdige P. van der Giessen als de brutale loopjongen. Hij zette die figuur met veel enthousiasme op de planken.

Over het algemeen kan dus gezegd worden, dat de toneelgroep verwachtingen heeft gewekt voor de toekomst. Wel zal men zich moeten hoeden voor een gebrek aan voorbereiding en concentratie. De rolvastheid liet op deze avond nogal eens te wensen over; af en toe waren er duidelijk hiaten in het spel. Ook zullen enkele spelers hun uitspraak nog moeten corrigeren. Nog enkele kleinigheden: men kreeg b.v. de indruk dat er uit lege kopjes werd gedronken en de winkelbel die men de gehele avond niet gehoord had, klonk opeens wél in het laatste bedrijf. Wij hadden verder de indruk, dat de grimeur wat kwistig was geweest met zijn cosmetiek en vooral broeder Jacob teveel van het goede had gegeven. Aan de algemene indruk: een geslaagde voorstelling die verwachtingen wekt voor de volgende, doen deze opmerkingen echter niets af.

☆

Die volgende toneelvoorstelling is op 16 april. Dan wordt het stuk „Meeuwen boven Sorrento” opgevoerd, waarin uitsluitend mannen ten tonele komen. Het is een opvoering die hoge eisen stelt aan amateurs en 't getuigt van energie, dat de groep dit in studie heeft durven nemen.

„Dr. Christian grijpt in”

De volgende ontspanningsavond wordt gehouden op woensdagavond 27 november a.s., aanvang 8 uur, zaal open 7.30 uur.

Het programma vermeldt de vertoning van een boeiende film: „Dr. Christian grijpt in”. Uitreiking van de aanvraagformulieren vindt plaats op 15 november a.s. en de formulieren moeten uiterlijk woensdag 20 november bij de portier zijn ingeleverd. Bij voldoende deelname zal er na afloop een extra bus naar Gorinchem rijden om de bezoekers thuis te brengen.

Hieronder volgt een korte samenvatting van deze boeiende film, waarin de hoofdrollen worden gespeeld door Jean Hersholt en Dorothy Lovett.

Op één van zijn ziekenbezoeken komt Dr. Christian langs het moeras nabij Rivers End, waarin hij twee kinderen ziet spelen. Ze hebben zich nat en vuil gemaakt.

Dr. Christian weet, dat dit moeras zeer ongezond is. Hij waarschuwt de kinderen. Daarbij merkt hij, dat er mensen zijn komen wonen in de vervallen barakken naast het moeras. Enkele er van zijn al niet helemaal gezond. Hun verblijf bij het moeras kan fataal zijn: er kunnen epidemieën uit ontstaan. Dr. Christian wordt getroffen door de ellende, die hij in de krotwoningen ziet en in het stadje aangekomen, probeert hij de gemeenteraad te bewegen in te grijpen. Zelf heeft hij het voorbeeld gegeven door de twee kinderen en hun werkloze grote broer onderdak te verlenen. Gemakkelijk valt dit Dr. Christian niet; hij is niet rijk en de mensen, waar hij zijn goedheid bewijst, hebben het wantrouwen en de opstandigheid van hun gewonde „ego” en hun minderwaardigheidscomplexen. Ook de natuurlijke traagheid en het bekrompen egoïsme van de burgerij maken dat Dr. Christian's strijd om te helpen aanvankelijk zonder vooruitzichten lijkt.

Totdat er werkelijk een epidemie uitbreekt, midden in het stadje. De zieken worden geïsoleerd en de stadsbewoners zien nu de ellende onder hun eigen ogen. Medelijden en schaamte krijgen de overhand en als „het eerste schaap over de brug komt” volgen er meer! Stuk voor stuk komen ze tersluiks hun goede gaven brengen... en als ze elkaar daarbij betrappen, besluiten ze lachend, het dan maar gezamenlijk en „officieel” te gaan doen.

„Dr. Christian grijpt in” is een film, te rijk aan gebeurtenissen om alles in een korte beschrijving samen te kunnen vatten. Dat is ook niet aardig. Verrassingen moeten er blijven, als men de film zelf ziet.

Derde prijs voor E.H.B.O.-trio

Tussen de andere bedrijfs-E.H.B.O.-ploegen van industrieën in deze omgeving, slaat die van „De Merwede” een goed figuur. Dat is ook zaterdag 19 oktober weer gebleken, toen in federatief verband wedstrijden werden gehouden in de kantine van scheepswerf „De Biesbosch” te Dordrecht. Ons trio keerde huiswaarts met een derde prijs.

De E.H.B.O. van „De Biesbosch” had een zevental ploegen voor deze wedstrijden uitgenodigd. Ons bedrijf werd vertegenwoordigd door de heren C. Both, Joh. Both en P. J. Stam, waarvan eerstgenoemde als leider fungeerde. Nadat de heer Hildernisse als directeur van de werf een welkomstwoord had gesproken volgde de loting. Both kwam met een 4 uit de bus en onze ploeg moest dus als vierde voor het voetlicht komen.

ZWARE OPGAVE

De opgave luidde:

Twee mannen zijn in een scheepsruim van een stelling gevallen. Eén man reageert niet op aanspreken; pols en ademhaling zijn vrij normaal. Hij ligt wat te steunen en te kreunen. De linker enkel is blauw en gezwollen en heeft een abnormale stand.

De andere man is goed bij kennis; hij is wat bleek en zweterig, heeft heftige pijn in de linker onderarm. Deze vertoont een gapende, flink bloedende wond van zeven centimeter lang, waarin een bot te zien is. Er is een abnormale stand van de onderarm.

Een ongeval dus, zo uit de praktijk van de scheepswerf gegrepen. De ploegen kregen de volgende opdracht:

Verleen eerste hulp en maak patiënten klaar voor vervoer.

Dit was gemakkelijker gezegd dan gedaan, want leiders en helpers moesten — aan de hand van de omschrijving — vaststellen, dat de eerste patiënt een schedelbasisfractuur had plus een gebroken enkel. Bij zijn medeslachtoffer werd een gecompliceerde onderarmbreuk geconstateerd, terwijl hij kans liep door de flinke bloeding in een shocktoestand te geraken. Speedige en snelle hulp was dus wel gewenst.

Dat dit begrepen werd lieten achtereenvolgens de ploegen van de N.K.F. te Alblasserdam, „De Klop” te Sliedrecht, „Holland” van Hardinxveld-Giessendam, „De Merwede”, de Meterfabriek Dordrecht, E.M.F. Dordrecht en Betondak te Arkel zien, uiteraard onder het kritische oog van drie doktoren die zitting hadden genomen in de jury.

De drie E.H.B.O.-ers van ons bedrijf bij het uitvoeren van de lang niet gemakkelijke opgave.

Toen de laatste ploeg het podium had verlaten, gaf dr. Van Leeuwen uit Dordrecht commentaar op de geleverde prestaties, waarna hij de juiste wijze van behandeling besprak.

DE UITSLAG

De heer Hildernisse heeft de uitslag bekend gemaakt. Het resultaat was.

1. Betondak, Arkel	224 punten
2. De Klop, Sliedrecht	203 punten
3. De Merwede, Hardinxveld	177 punten
4. N.K.F., Alblasserdam	177 punten
5. Meterfabriek, Dordrecht	134 punten
6. E.M.F., Dordrecht	106 punten
7. Holland, Hardinxveld	99 punten

Maximaal waren 280 punten te behalen.

Voor de leiders was de uitslag (max. aantal te behalen punten 80):

1. Betondak	62 punten
2. De Klop	59 punten
3. De Merwede	41 punten
4. N.K.F.	36 punten
5. Holland	27 punten
6. Meterfabriek	24 punten
7. E.M.F.	21 punten

Personalia

Geboren :

29- 9-1957: Gerrit J. z.v. J. de Jong en J. C. de Hoog
2-10-1957: Teuntje A., d.v. G. W. de Leeuw en A. D. Vogel
13-10-1957: Klazien, d.v. D. de Jong en R. Folkerts
16-10-1957: Sonja, d.v. J. J. Trouw en M. G. Boon
23-10-1957: Arie C., z.v. J. Boonstoppel en G. M. de Bondt
24-10-1957: Daan F., z.v. W. A. Punt en W. van de Graaf
25-10-1957: Annigje W., d.v. C. de Jong en W. Dubbel-dam

In dienst getreden :

8-8-1957: M. J. Noorderveen, leerling hechter
9-8-1957: A. van Krieken, transporteur
9-8-1957: D. van Brouwershaven, leerling bankw.
9-8-1957: T. van der Heyden, aankomend lasser
12-8-1957: A. Kamsteeg, kantoorbediende
12-8-1957: G. Nederlof, leerling bankwerker
12-8-1957: H. C. Vink, leerling timmerman
12-8-1957: O. van Lent, leerling bankwerker
12-8-1957: T. Kool, maathelper
12-8-1957: J. van Daalen, pijpenlegger
12-8-1957: A. Vermeulen, leerling ijzerwerker
12-8-1957: G. van Werd, maathelper
12-8-1957: L. Hartog, leerling ijzerwerker
13-8-1957: K. Vermeulen, transporteur
15-8-1957: C. Treffers, slijper
15-8-1957: A. Dekker, bankwerker

In dienst getreden :

16-8-1957: G. J. van der Linden, metselaar
19-8-1957: Mej. M. Swets, kantoorbediende
19-8-1957: A. van den Berg, schilder
19-8-1957: W. Treffers, maathelper
19-8-1957: A. van Toorn, bankwerker
19-8-1957: A. van der Meiden, ijzerwerker
19-8-1957: G. J. de Bruyn, leerling bankwerker
19-8-1957: P. P. E. Vogel, leerling timmerman
19-8-1957: J. Both, leerling timmerman
19-8-1957: D. J. Heykoop, leerling bankwerker
19-8-1957: L. C. van der Wiel, leerling bankwerker
19-8-1957: R. J. Kramme, volontair bankwerker
26-8-1957: R. Bot, leerling timmerman
26-8-1957: J. G. van der Lingen, leerling hechter
26-8-1957: W. de Jong, leerling ijzerwerker
27-8-1957: J. Ippel, leerling ijzerwerker

Naar militaire dienst:

2-10-1957: J. Hartog, afschrijver

Uit dienst getreden :

2-10-1957: W. Bor, leerling ijzerwerker
15-10-1957: A. de Wit, lasser
24-10-1957: J. Weber, transporteur
25-10-1957: J. Otter, lasser
25-10-1957: J. M. Assink, lasser
26-10-1957: H. van 't Pad, lasser
29-10-1957: C. Colijn, brander